

Моніторинг окупаційних телеграм-каналів

у Херсонській, Запорізькій, Луганській та Донецькій областях

1 - 30 листопада 2024 року

Авторка

Ольга Білоусенко - аналітикиня, дослідниця дезінформації.

Дизайн

Вероніка Віноградова

Документ підготовлено Школою політичної аналітики НаУКМА за підтримки Програми сприяння громадській активності «Долучайся!», що фінансується Агентством США з міжнародного розвитку (USAID) та здійснюється Раєт в Україні. Зміст цієї публікації є винятковою відповідальністю Раєт та його партнерів і не обов'язково відображає погляди USAID або уряду США.

Ключові меседжі окупаційних ТГ-каналів

Основні дані про звіт

Звіт написаний за результатами місячного моніторингу окупаційних телеграм-каналів, які працюють на території тимчасово окупованих Росією областей України — Херсонської, Запорізької, Луганської, Донецької та Криму. До вибірки увійшли 35 каналів, які таргетують контент на всі перелічені території.

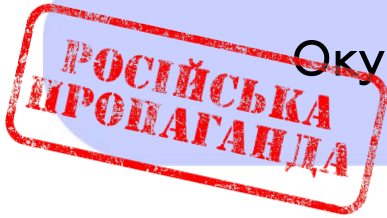
Методологія

Щоденний моніторинг телеграм-каналів, які працюють на тимчасово окупованих Росією територіях (як новоокупованих — із 2022 року, так і тих, які були окуповані у 2014) або на звільнених від 2022 року. Період моніторингу — від серпня 2023 року. Тобто йдеться передусім про окупаційні телеграм-канали. Під окупаційними телеграм-каналами маємо на увазі ті, що орієнтовані на тимчасово окуповані території України, зокрема, в назві чи описі яких є згадка конкретного міста або регіону України, які перебували чи досі перебувають під окупацією з 2014 року; а також населених пунктів, які Росія планує/планувала захопити.

 4095 1428 185 93 58 44 20

 13 9 4

 200.8K 21:27

Окуповані території – це Росія

Пояснення

Цей меседж має на меті **легітимізувати незаконну анексію територій** і змінити сприйняття міжнародною спільнотою та власними громадянами статусу цих регіонів. Він зустрічається в окупаційних телеграм-каналах впродовж листопада. Із таких меседжів виходить, що чим далі – тим більше Росія ідентифікує окуповані території як питомо свої, а мешканців цих територій – як питомих росіян.

Ця теза підтверджується дописами двох типів: **інкорпорації мешканців** цих територій в загальноросійський контекст та **державними рішеннями і нововведеннями**, які розповсюджуються на окуповані території. Тобто в окупаційних телеграм-каналах розповідають, як мешканці окупованих територій перетворюються на росіян, оскільки беруть участь у загальноросійських акціях, проєктах, навчаються в російських університетах, отримують російську медичну допомогу, отримують соціальну допомогу від Росії тощо.

В такий спосіб Росія намагається вкорінити в аудиторії думку, що окуповані території України – це Росія, і відтепер вона пануватиме там завжди.

Області: Запорізька, Херсонська, Донецька, Луганська, Крим.

Цитата/приклад

[Мелітопольці беруть участь у всеросійських заходах](#)

[Юні мелітопольці отримали російські паспорти](#)

[Борці із Токмака взяли участь у всеросійських змаганнях](#)

На окупованих територіях відсвяткували День російської єдності

Пояснення

Це один із найпоширеніших меседжів, який зустрічався в окупованих телеграм-каналах у листопаді. Він зустрічався закономірно напередодні Дня єдності Росії і безпосередньо в сам День Єдності.

У дописах, які стосувалися Дня Єдності, йшлося, що Росія – найбільш цілісна країна, об'єднана, а також в багатьох із них розповідалося, що окуповані території тепер також воз'єднані з Росією. Зустрічалися й дописи, в яких розповідалося, як на окупованих територіях відзначали цей день.

Області: Запорізька, Херсонська, Донецька, Луганська, Крим.

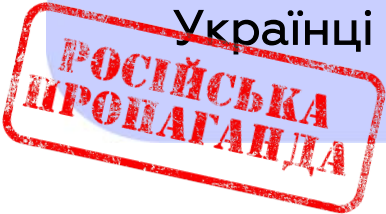
Цитата/приклад

["Мелітопольці святкують День єдності "](#)

[Допис про святкування Дня народної єдності](#)

["Запорізька область святкує День російської єдності"](#)

Українці обстрілюють окуповані території

Пояснення

Це традиційний меседж, який зустрічається в окупаційних телеграм-каналах щомісяця упродовж всього періоду моніторингу – починаючи із серпня 2023 року. Росіяни використовують його, щоб усталити думку, що українська армія – злочинна та небезпечна, адже саме вона, буцімто, обстрілює цивільні поселення, знущається з цивільних, ба більше – є незаконною. Однак в таких повідомленнях не згадується, що саме Росія розпочала війну, і саме Росія вчиняє злочини, зокрема і проти цивільних. Натомість Росія намагається різними способами демонізувати українських військових і налаштувати мешканців окупованих територій проти них.

Області: Херсонська, Запорізька.

Цитата/приклад

"Українці знущаються з цивільних "

"Українці обстрілюють лівобережжя Херсона"

"Українці обстрілюють цивільних"

Харківщина готується до окупації

Пояснення

У зв'язку з подіями на Харківщині і ситуацією на фронті в місцевих телеграм-каналах почали з'являтися повідомлення, в яких мешканцям пропонують допомогу з евакуацією, а в російських телеграм-каналах поступово з'являлися повідомлення про буцімто "відвойовування" окремих районів Харківщини.

Області: Запорізька, Херсонська.

Цитата/приклад

[Допис про центри підтримки для жителів Харківщини](#)

[Пропозиції евакуюватися з Харкова і Харківщини](#)

Росія відбудовує окуповані території

Пояснення

Також впродовж місяця зустрічалися дописи, в яких йшлося про відбудову і розбудову окупованих територій України Росією. Мовляв, вся Росія — зокрема шефи з різних міст — працюють над тим, щоб відновити зруйновані об'єкти інфраструктури на окупованих територіях і розбудувати нові. У таких дописах автори формують для Росії образ країни, яка дбає про потреби мешканців окупованих територій, хоче розбудувати тамтешні міста тощо.

Області: Херсонська, Запорізька, Донецька, Луганська.

Цитата/приклад

[В Мелітополі ремонтують будинки](#)

[Спеціалісти із Твері ремонтують Бердянськ](#)

[В Мелітополі ремонтують шахову школу](#)

Школа
Політичної Аналітики
НаУКМА

School
for Policy Analysis
NaUKMA

